

افغانستان

محافظت افراد ملکی در منازعات مسلحانه

گزارش سالانه ۲۰۱۶

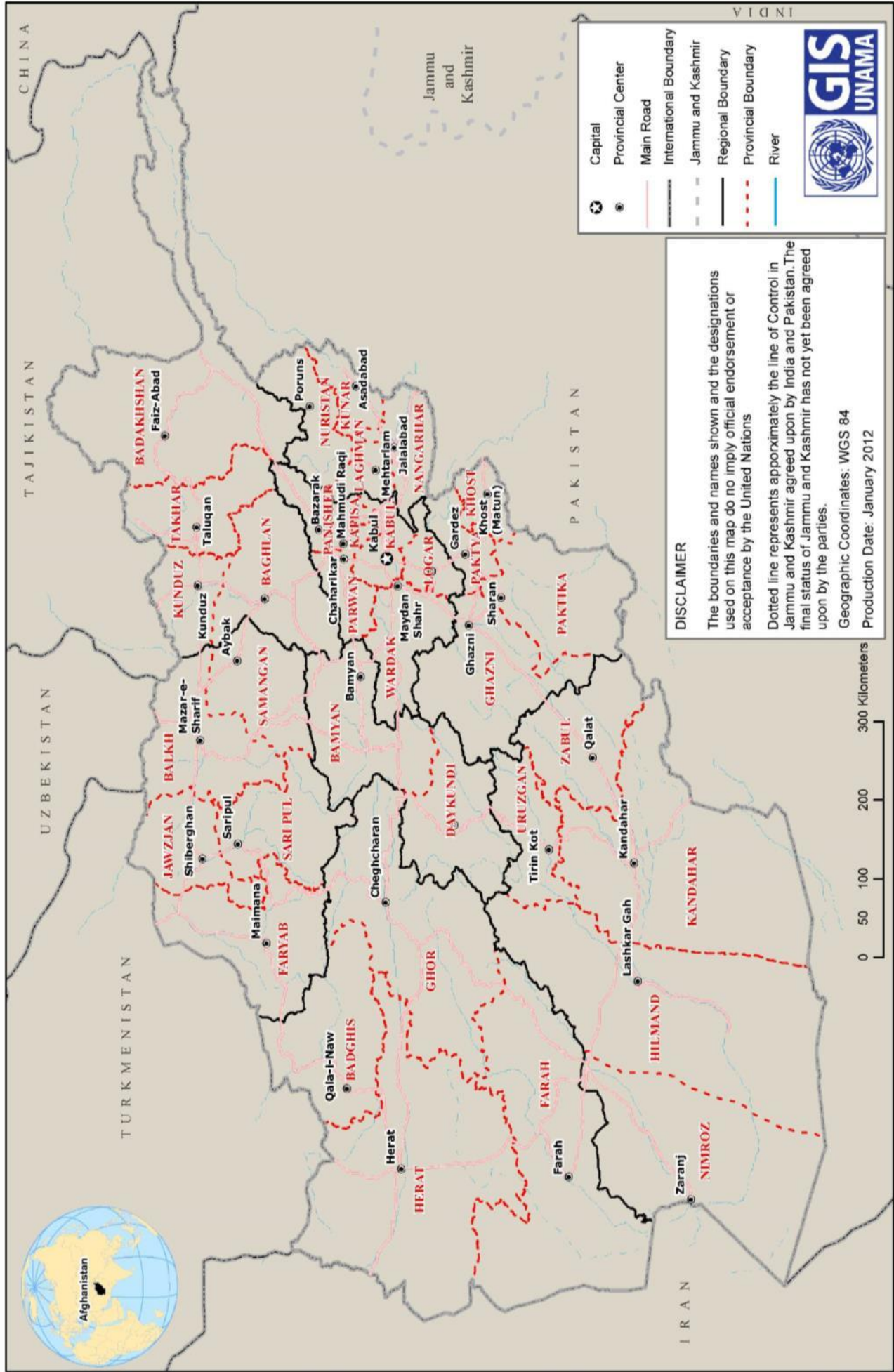
خلاصه گزارش

کابل، افغانستان، فبروری ۲۰۱۷

UNITED NATIONS
HUMAN RIGHTS
OFFICE OF THE HIGH COMMISSIONER

AFGHANISTAN ADMINISTRATIVE DIVISION

افغانستان

محافظت افراد ملکی در منازعات مسلحانه

گزارش سالانه ۲۰۱۶

خلاصه گزارش

کابل، افغانستان، فبروری ۲۰۱۷

هیأت معاونت ملل متحد در افغانستان

کمیسیون عالی ملل متحد برای حقوق بشر

قبرهای که در تصویر مشاهده می کنید برای قربانیان آماده می گردد که به تاریخ ۲۳ جولای سال ۲۰۱۶ در اثر حمله انتحاری کشته شده اند. حمله کننده انتحاری تظاهرات صلح آمیز قربانیان را در چهار راهی دهمزنگ کابل مورد حمله قرار داد. از ۲۰۰۱ به این طرف این حمله مرگبار ترین حمله ی ناشی از منازعات مسلحانه بوده که در آن افراد ملکی به شدت آسیب دیده و توسط یوناما به ثبت رسیده است. بر اساس یافته های یوناما در این حمله در حدود ۸۵ فرد ملکی کشته شده و به تعداد ۴۱۳ فرد ملکی که اکثریت از قوم هزاره و اقلیت شیعه مذهب مسلمان بودند، مجروح گردیدند. داعش یا همان دولتی اسلامی ولایت خراسان مسئولیت این حمله را به عهده گرفت.

عکس پشت جلد توسط رحمت علی زاده از شینهوا گرفته شده است

خلاصه ی گزارش

"طالبان یک روز قبل از ماه مبارک رمضان داخل قریه ی ما شدند. شوهرم تصمیم گرفت که ما باید قریه را قبل از آنکه طالبان بالای نیروهای اردوی ملی در منطقه ما حمله کنند، ترک نماییم. از آنجائیکه من هفت روز پیش یک کودک به دنیا آورده بودم و چنان سخت بیمار بودم که قادر به راه رفتن نبودم، ما در آنجا باقی مانده بودیم. شوهرم، مادر شوهرم (خشویم)، سه کودکم، طفل نوزادم و من به سوی قریه ی همجوار در حرکت شدیم. هنگامیکه ما به طرف سه چرخه ی شوهرم در حرکت بودیم، یک مرمی هاوان در نزدیکی ما اصابت کرد. من و مادر شوهرم به زمین افتادیم و زخمی شدیم و طفل نوزادم که پارچه (چره) در سینه اش اصابت کرده بود، پس از چند لحظه در گذشت!"

قربانی شلیک یک مرمی هاوان در جریان درگیری زمینی که باعث از بین رفتن دو فرد ملکی به شمول یک طفل نوزاد و مجروحیت دو فرد ملکی دیگر^۲ در ولسوالی بالا بلوک ولایت فراه شد؛ این اتفاق به تاریخ ۴ جون به وقوع پیوست.^۳

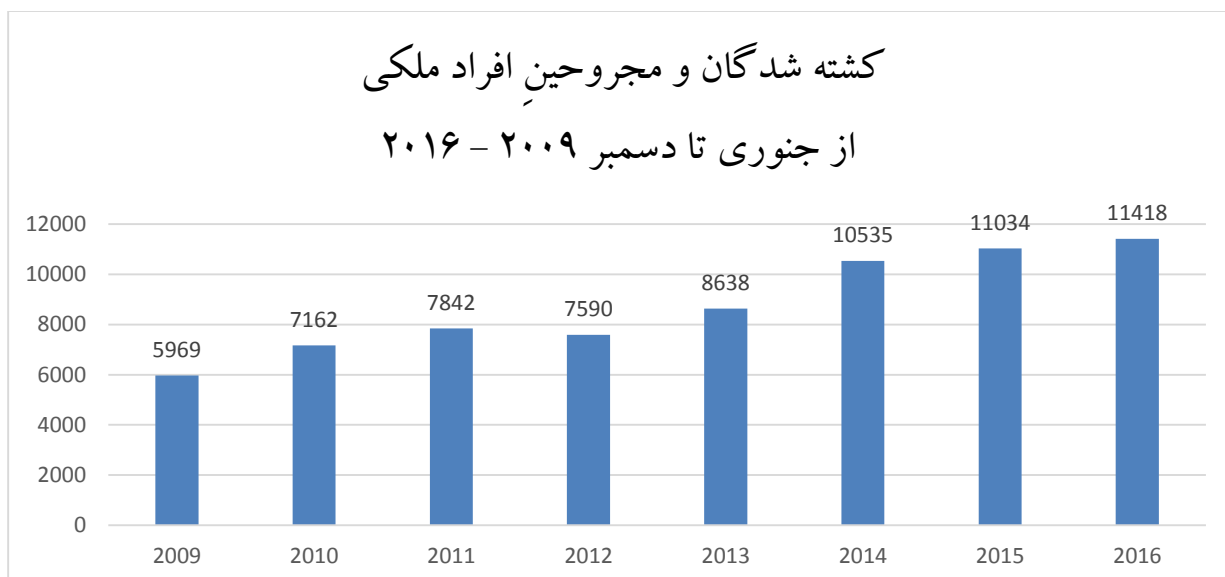
خشونت های ناشی از منازعات در سال ۲۰۱۶ باعث تلفات سنگین در افغانستان شده، چنانچه این درگیری ها منجر به ثبت بلند ترین آمار تلفات افراد ملکی، پس از سال ۲۰۰۹ که یوناما آغاز به ثبت سیستماتیک تلفات افراد ملکی نموده است، شده و در کل باعث وخامت وضعیت محافظت افراد ملکی گردیده است. در نتیجه درگیری های زمینی طولانی، پناهگاه های افراد ملکی که باید از خطر جنگ مصئون می بودند نیز به میدان جنگ تبدیل شدند، چنانچه حملات انتحاری در مساجد و حملات هدفمند علیه مراکز ولسوالی ها، بازارها و منازل رهایشی صورت گرفته و از مکاتب و شفاخانه ها به مقاصد نظامی استفاده به عمل آمده است.

^۱ مصاحبه ی تلفونی یوناما با قربانی، شهر فراه، ۱۴ جون ۲۰۱۶.

^۲ درگیری میان طالبان و نیروهای امنیتی افغان برای چندین روز طول کشید؛ استفاده هر دو جانب از سلاح های غیرمستقیم (مقوس) و یا سلاح های انفجاری باعث گیر ماندن افراد ملکی در داخل خانه های شان شد.

^۳ طالبان به تاریخ ۵ جون ۲۰۱۶ مسئولیت این حمله را از طریق یک اعلامیه در وب سایت پشتو شان به عهده گرفتند ولی مسئولیت تلفات افراد ملکی را نپذیرفتند. به این اعلامیه برای آخرین بار به تاریخ ۵ دسامبر ۲۰۱۶ در وب ذیل قابل دسترس بود:

<http://alemara1.org/?p=53236>

از ۱ جنوری الی ۳۱ دسامبر، یوناما ۱۱۴۱۸ مورد تلفات افراد ملکی (۳۴۹۸ کشته و ۷۹۲۰ مجروح) را به ثبت رسانیده است که دو درصد کاهش در کشته ها و شش درصد افزایش در مجروحیت افراد ملکی را نشان می دهد. این آمار، سه درصد افزایش در مجموع تلفات افراد ملکی در با مقایسه با سال ۲۰۱۵ را نشان می دهد.^۴ از سال ۲۰۰۹ بدینسو، درگیری های مسلحانه در افغانستان جان ۲۴۸۴۱ فرد ملکی را گرفته و باعث مجروحیت ۴۵۳۴۷ فرد ملکی دیگر شده است.

یوناما در سال ۲۰۱۶ آمار بی پیشینه ی تلفات افراد ملکی ناشی از درگیری های زمینی، حملات انتحاری و حملات پیچیده و مواد منفجر ناشده ی باقیمانده از جنگ و همچنان بلندترین رقم تلفات افراد ملکی برخاسته از حملات هوایی پس از سال ۲۰۰۹ را ثبت کرده است.^۵ افزایش در کشته و مجروحیت افراد ملکی از اثر این تاکتیک ها باعث سه درصد افزایش در مجموع تلفات افراد ملکی گردیده در حالیکه تلفات افراد ملکی از اثر مواد منفجره تعبیه شده و قتل های هدفمند و عمدی کاهش پیدا کرده است.

مانند سال ۲۰۱۵، درگیری های زمینی میان عناصر ضد دولت و نیرو های طرفدار حکومت به ویژه در مناطق مسکونی و مناطقی که افراد ملکی بیشتر رفت و آمد دارند، عامل بیشترین تلفات افراد ملکی بوده و به تعقیب آن

^۴ یوناما در سال ۲۰۱۵ در مجموع ۱۱۰۳۴ مورد تلفات افراد ملکی (۳۵۶۵ کشته و ۷۴۶۹ مجروح) را ثبت کرده بود. به صفحه ۱

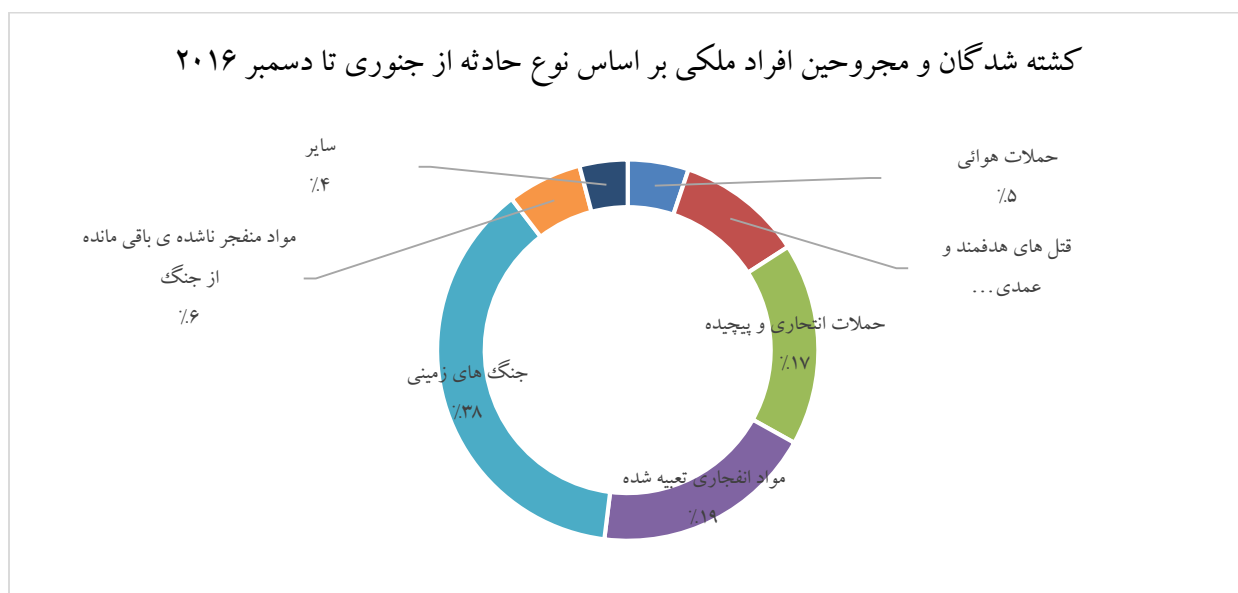
گزارش سالانه (۲۰۱۵) یوناما در مورد محافظت افراد ملکی در درگیری های مسلحانه مراجعه شود.

^۵ در سال ۲۰۰۹ یوناما تعداد ۶۲۲ تلفات افراد ملکی به شمول ۳۸۸ کشته و ۲۳۴ زخمی را در نتیجه حملات هوایی به ثبت رسانده بود.

مواد منفجره تعبیه شده، حملات انتحاری و پیچیده، و قتل های هدفمند و عمدی سایر عوامل عمده تلفات افراد ملکی می باشد.^۶

درگیری های مسلحانه در سال ۲۰۱۶ کودکان افغانستان را شدیداً متاثر کرده است. یوناما ۳۵۱۲ مورد تلفات اطفال (۹۲۳ کشته و ۲۵۸۹ مجروح) را ثبت کرد که این رقم ۲۴ درصد افزایش نسبت به سال ۲۰۱۵ و بیشترین رقم تلفات اطفال طی یک سال را، از سال ۲۰۰۹ بدینسو که توسط یوناما ثبت کرده^۷، نشان می دهد.^۸ افزایش نامتناسب تلفات اطفال در سال ۲۰۱۶ در افغانستان عمدتاً ناشی از افزایش ۶۶ درصدی تلفات افراد ملکی از اثر مواد منفجر ناشده باقیمانده از جنگ می باشد، که اکثر این تلفات را کودکان تشکیل می دهند.

در سال ۲۰۱۶، یوناما ۱۲۱۸ مورد تلفات زنان (۳۴۱ کشته و ۸۷۷ مجروح) را ثبت کرد که این رقم دو درصد کاهش را در مقایسه با سال ۲۰۱۵ نشان می دهد.^۹ تلفات زنان برخاسته از درگیری های زمینی نسبت به سال ۲۰۱۵ میلادی ۷ درصد افزایش یافته است. قابل نگرانی است که عناصر ضد دولت به مجازات زنان از طریق ساختار های عدلی و قضایی موازی ادامه داده اند.

^۶ به گزارش سالانه (۲۰۱۵) یوناما در مورد محافظت افراد ملکی در درگیری های مسلحانه مراجعه شود.

^۷ یوناما ثبت سیستماتیک تلفات افراد ملکی را از سال ۲۰۰۹ آغاز کرده است.

^۸ در سال ۲۰۱۵، یوناما ۲۸۴۰ مورد تلفات اطفال (۷۳۶ کشته و ۲۱۰۴ مجروح) را ثبت کرده بود.

^۹ از ۱ جنوری الی ۳۱ دسامبر ۲۰۱۵، یوناما ۱۲۴۷ مورد تلفات افراد ملکی (۳۳۴ کشته و ۹۱۳ مجروح) را ثبت کرد.

تلفات افراد ملکی در سال ۲۰۱۶، در پنج زون افغانستان (از هشت زون) افزایش یافته است. درگیری های مسلحانه بیشتر زون جنوب را متاثر نموده چنانچه به تعداد ۲۹۸۹ مورد تلفات افراد ملکی (۱۰۵۶ کشته و ۱۹۳۳ مجروح) در آن به ثبت رسیده که این رقم ۱۷ درصد افزایش را در مقایسه با سال ۲۰۱۵ نشان میدهد.^{۱۰} دومین رقم بلند تلفات افرادملکی در زون مرکز به ثبت رسیده است. طوری که این رقم به ۲۳۴۸ مورد تلفات افراد ملکی (۵۳۴ کشته و ۱۸۱۴ مجروح) میرسد که ۳۴ درصد افزایش را در مقایسه با سال ۲۰۱۵ نشان می دهد؛ این افزایش اساسا ناشی از حملات انتحاری و پیچیده در شهر کابل می باشد.^{۱۱} هر چند زون های شمالشرق و شرق شاهد کاهش در تلفات افراد ملکی بودند، این دو زون آمار قابل توجهی از تلفات افراد ملکی را به ثبت رسانیدند طوری که ۱۵۹۵ مورد تلفات افراد ملکی (۴۳۳ کشته و ۱۱۶۲ مجروح) در زون شرق و ۱۲۷۰ مورد تلفات افراد ملکی (۳۸۲ کشته و ۸۸۸ مجروح) در زون شمالشرق به ثبت رسیده است.^{۱۲} یوناما ۱۳۶۲ مورد تلفات افراد ملکی (۳۸۴ کشته و ۹۷۸ مجروح) را در زون شمال^{۱۳}، ۹۰۳ مورد تلفات افراد ملکی (۳۴۰ کشته و ۵۶۳ مجروح) را در جنوب شرق^{۱۴}، ۸۳۶ مورد تلفات

---

^{۱۰} در سال ۲۰۱۵، یوناما ۲۵۵۹ مورد تلفات افراد ملکی (۹۰۶ کشته و ۱۶۵۳ مجروح) را در زون جنوبی افغانستان که شامل ولایات هلمند، کندهار، نیمروز، ارزگان و زابل است، به ثبت رسانید.

^{۱۱} یوناما ولایات کابل، کاپیسا، لوگر، میدان وردک، پروان و پنجشیر را به عنوان زون مرکز تعریف کرده است.

^{۱۲} یوناما ولایات بدخشان، بغلان، تخار و کندز را به عنوان حوزه شمال شرق تعریف کرده است. در حوزه شرق که ولایات کنر، لغمان، ننگرهار و نورستان را شامل می شود، تلفات افراد ملکی در مقایسه با سال ۲۰۱۵ سه درصد کاهش یافته چنانچه که یوناما در سال ۲۰۱۵ به تعداد ۱۶۴۷ مورد تلفات افراد ملکی (۴۸۴ کشته و ۱۱۶۳ مجروح) را در این حوزه ثبت کرده بود.

^{۱۳} یوناما ولایات بلخ، فاریاب، جوزجان، سمنگان و سرپل را به عنوان حوزه شمال تعریف کرده است. تلفات افراد ملکی در حوزه شمال در مقایسه با سال ۲۰۱۵ میلادی ۵۸ درصد افزایش یافته چنانچه که یوناما در سال ۲۰۱۵ میلادی ۸۶۲ مورد تلفات افراد ملکی (۲۹۸ کشته و ۵۶۴ مجروح) را ثبت کرده بود.

^{۱۴} یوناما ولایات غزنی، خوست، پکتیا و پکتیکا را به عنوان حوزه جنوب شرق تعریف کرده است. تلفات افراد ملکی در این حوزه در مقایسه با سال ۲۰۱۵ میلادی ۳۹ درصد کاهش یافته چنانچه که یوناما در سال ۲۰۱۵ میلادی ۱۴۷۰ مورد تلفات افراد ملکی (۵۱۴ کشته و ۹۵۶ مجروح) را ثبت کرده بود.

افراد ملکی (۳۴۴ کشته و ۴۹۲ مجروح) را در زون غرب^{۱۵}، و ۱۱۵ مورد تلفات افراد ملکی (۲۵ کشته و ۹۰ مجروح) را در مناطق مرتفع مرکزی^{۱۶} ثبت کرده است.

تشدید جنگ های زمینی و ناامنی های کلی همراه با عدم احترام به حقوق بشر و حقوق بشردوستانه بین المللی توسط طرفین درگیر در جنگ به خصوص عناصر ضد دولت منجر به بدتر شدن کلی حفاظت از افراد ملکی گردیده که با عدم پاسخگویی، به صورت فراگیر تقویت یافته است. برعلاوه ی تعداد غیر قابل قبول کشته و مجروحین افراد ملکی، سال ۲۰۱۶ شاهد ثبت میزان بلند بیجاشدگان ناشی از جنگ همراه با از دست دادن معیشت و ملکیت شان وهمچنان دسترسی محدود آنها به مراکز صحتی و معارف، بوده است.

گزارش سالانه (۲۰۱۶) در مورد محافظت افراد ملکی در منازعات مسلحانه توجه جدی به رویکرد های نگران کننده به شمول تاثیرات مخرب و ویرانگر درگیری های زمینی بالای افرادملکی، حملات روز افزون عمدی انتحاری و پیچیده علیه افراد ملکی، اثرات زیانبار استفاده مداوم از مواد منفجره تعبیه شده بالای افراد ملکی، و پیامد های جدی موجودیت مواد منفجر ناشده باقی مانده از جنگ در مناطق ملکی بالای کودکان دارد. این گزارش همچنان تاثیرات جنگ بر آزادی بیان و آزادی مذهب و عقیده را نیز به بررسی می گیرد.

انتساب مسوولیت

یوناما مسوولیت ۶۱ در صد از تلفات افراد ملکی را به عناصر ضد دولت (عمدتا طالبان)^{۱۷} و ۲۴ درصد را به نیروهای طرفدار دولت (۲۰ درصد به نیروهای امنیتی ملی افغان، ۲ درصد به ملیشه های طرفدار دولت و ۲ درصد به نیروهای

^{۱۵} یوناما ولایت بادغیس، فراه، غور و هرات را به عنوان حوزه غرب تعریف کرده است. تلفات افراد ملکی در این حوزه در مقایسه با سال ۲۰۱۵ میلادی ۱۹ درصد افزایش یافته چنانچه که یوناما در سال ۲۰۱۵ میلادی ۷۰۳ مورد تلفات افراد ملکی (۲۸۸ کشته و ۴۱۵ مجروح) را ثبت کرده بود.

^{۱۶} یوناما از ولایات بامیان و دایکندی به نام مناطق مرتفع مرکزی یاد می کند. تلفات افراد ملکی در این حوزه در مقایسه با سال ۲۰۱۵ میلادی ۹۸ درصد افزایش یافته چنانچه که در سال ۲۰۱۵ یوناما ۵۸ مورد تلفات افراد ملکی (۳۰ کشته و ۲۸ مجروح) را ثبت کرده بود.

^{۱۷} عناصر ضد دولت شامل تمام افراد و گروه های مسلح دخیل در درگیری های مسلحانه یا گروه های مخالف دولت افغانستان یا نیرو های نظامی بین المللی می شود. این عناصر دربرگیرنده گروه هایی چون "طالبان" و همچنان افراد و گروه های مسلح غیر دولتی می گردد که در درگیری ها سهم مستقیم داشته و شامل گروه های مختلف به شمول شبکه حقانی، تحریک اسلامی ازبکستان، جنبش جهاد

بین المللی)^{۱۸} نسبت داده است؛ همچنان این نهاد مسوولیت ۱۰ درصد تلفات افراد ملکی را به درگیری های زمینی میان عناصر ضد دولت و نیروهای طرفدار دولت^{۱۹} نسبت داده است، زیرا نسبت دادن تلفات افراد ملکی ناشی از این تاکتیک به یک طرف مشخص^{۲۰} ممکن نبود. مسوولیت پنج درصد باقیمانده تلفات افراد ملکی به هیچ یک از طرفین درگیر نسبت داده نشد زیرا این تلفات عمدتاً ناشی از مواد منفجر ناشده باقیمانده از جنگ می باشند.^{۲۱}

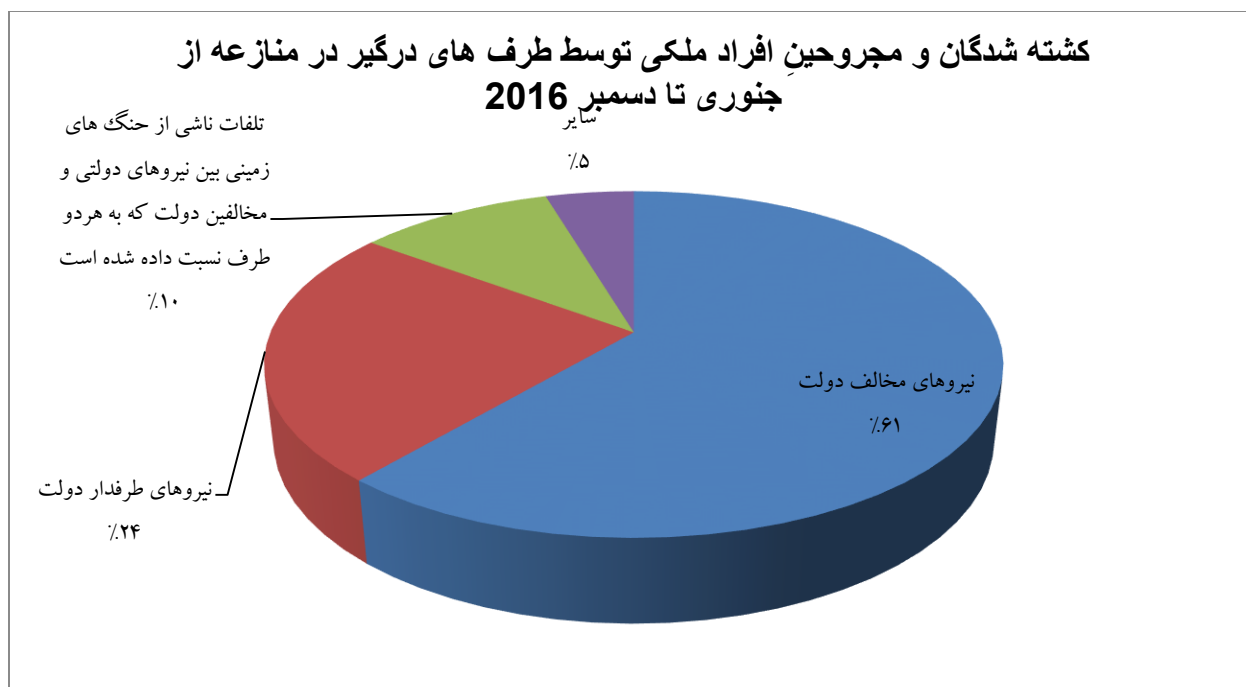
اسلامی، لشکر طیبه، جیش محمد و "داعش" / حکومت اسلامی ولایت خراسان و سایر گروه های مسلح و ملیشه می شوند که در پی اهداف سیاسی، ایدئولوژیکی یا اقتصادی بوده و نیز شامل گروه های مسلح جنائی می گردد که به نمایندگی از یکی از طرفین درگیر مستقیماً در جنگ های مسلحانه سهیم هستند.

^{۱۸} اصطلاح نیرو های طرفدار دولت " شامل نیرو های امنیتی دولت افغانستان و سایر نیرو ها و گروه های که در عملیات های نظامی و شبه نظامی ضد شورشی فعالیت می کنند و به گونه مستقیم یا غیر مستقیم تحت کنترل دولت افغانستان می باشند، می گردد. این نیرو ها شامل اردوی ملی، پولیس ملی، پولیس سرحدی، امنیت ملی و پولیس محلی که در چوکات تشکیل دولت افغانستان هستند، بوده ولی محدود به اینها نمی باشد. گروه های مسلح طرفدار حکومت و ملیشه ها که هیچ اساس در قانون افغانستان ندارند و در چوکات نظام قانونی افغانستان نیز فعالیت نمی کنند نیز شامل این اصطلاح شده و این عبارت نیرو های نظامی بین المللی و سایر نیرو های استخباراتی امنیتی خارجی را نیز در بر می گیرد. برای معلومات بیشتر به بخش "اصطلاحات" مراجعه شود.

^{۱۹} از مجموع ۱۷۷۳ مورد تلفات افراد ملکی (۴۸۲ کشته و ۱۲۹۱ مجروح) که در جریان درگیری های زمینی به نیرو های طرفدار حکومت نسبت داده شد، یوناما ۸۹۹ مورد تلفات افراد ملکی (۲۵۴ کشته و ۶۴۵ مجروح) را به نیرو های اردوی ملی افغان، ۱۳۵ مورد تلفات افراد ملکی (۴۲ کشته و ۹۳ مجروح) را به نیرو های پولیس ملی و ۱۰۳ مورد تلفات افراد ملکی (۱۸ کشته و ۸۵ مجروح) را به ملیشه های طرفدار دولت نسبت داد. این ارقام شامل دو مورد درگیری زمینی نیز می شود که منجر به تلفات ۷ فرد ملکی (۷ کشته) شد و مسوولیت آن به نیرو های نظامی بین المللی نسبت داده شد.

^{۲۰} یوناما مسوولیت کمتر از یک چهارم ۱ درصد از تلفات افراد ملکی (۱۷ مورد تلفات افراد ملکی - شش کشته و ۱۱ مجروح) را به شلیک هاوان از پاکستان به افغانستان نسبت داد.

^{۲۱} " مواد منفجره باقی مانده از جنگ " شامل مواد منفجر ناشده و مواد منفجره متروک می شود.

عناصر ضد دولت و داعش (دولت اسلامی ولایت خراسان)

در سال ۲۰۱۶ عناصر ضد دولت باعث ۶۱ درصد کل تلفات افراد ملکی از طریق حملاتی که زندگی غیرنظامیان را نادیده گرفتند، به شمول انفجار مواد انفجاری تعبیه شده بصورت غیر قابل تشخیص در مناطق مزدحم، گردیده اند. از اول جنوری الی ۳۱ دسمبر، یوناما تلفات ۶۹۹۴ فرد ملکی (۲۱۳۱ کشته و ۴۸۶۳ زخمی) را به عناصر ضد دولت نسبت داده است که در مقایسه با سال ۲۰۱۵ دو درصد افزایش را نشان میدهد.^{۲۲} این افزایش اندک میتواند ناشی از افزایش تلفات افراد ملکی به سبب حملات انتحاری و حملات پیچیده با وجود کاهش در تلفات افراد ملکی از اثر مواد انفجاری تعبیه شده و قتل های عمدی، باشد.

از مجموع تلفات ۶۹۹۴ فرد ملکی (۲۱۳۱ کشته و ۴۸۶۳ زخمی) نسبت داده شده به عناصر ضد دولت در سال ۲۰۱۶، یوناما تلفات ۴۹۵۳ فرد ملکی (۱۶۱۸ کشته و ۳۳۳۵ زخمی) را به طالبان نسبت داده است؛^{۲۳} ۸۹۹ مورد تلفات ملکی (۲۰۹ کشته و ۶۹۰ زخمی) را به داعش / دولت اسلامی ولایت خراسان؛ ۱۰۹۹ مورد تلفات ملکی (۲۸۶ کشته و ۸۱۳

^{۲۲} در سال ۲۰۱۵، یوناما تلفات ثبت شده ی ۶،۸۷۱ فرد ملکی (۲،۳۳۴ کشته و ۴،۵۴۷ زخمی) را به عناصر ضد دولت نسبت داد. به گزارش سالانه یوناما در مورد محافظت افراد ملکی سال ۲۰۱۵ مراجعه نماید. ص ۴.

^{۲۳} در سال ۲۰۱۵، یوناما تلفات ۴،۰۵۰ فرد ملکی (۱،۵۳۴ کشته و ۲،۵۱۶ زخمی) را به طالبان نسبت داد. این ارقام شامل حملات ادعا شده و ادعا نشده ی طالبان که باعث تلفات ملکی گردیده است، میباشد.

زخمی) را به عناصر ناشناخته ضد دولت که هیچ کس بطور علنی مسئولیت آنرا بدوش نگرفت و یا نسبت دادن آن به یک گروه مشخص امکان نداشت، نسبت داده است.^{۲۴}

در سال ۲۰۱۶، رقم تلفات افراد ملکی توسط داعش/شاخه خراسان، در مقایسه با سال ۲۰۱۵ نزدیک به ده برابر افزایش یافته است. یوناما تلفات ۸۹۹ فرد ملکی (۲۰۹ کشته و ۶۹۰ زخمی) در سال ۲۰۱۶ توسط داعش را ثبت نمود در حالیکه سال ۲۰۱۵ رقم این تلفات ۸۲ فرد ملکی (۳۹ کشته و ۴۳ زخمی) به ثبت رسیده بود. داعش/شاخه خراسان از حملات انتحاری و قتل های هدفمند به عنوان تاکتیک اصلی علیه افراد ملکی استفاده نمود، به خصوص پیروان اقلیت مذهبی شیعه را با استفاده از این تاکتیک هدف حمله قرار داد.

اکثر تلفات افراد ملکی توسط عناصر ضد دولت در نتیجه ی استفاده از مواد انفجاری تعبیه شده به صورت غیر قابل تفکیک و غیر قانونی بوده است. یوناما تلفات ۲۱۵۶ فرد ملکی (۷۰۰ کشته و ۱۴۵۶ زخمی) ناشی از مواد انفجاری تعبیه شده را ثبت نموده است.^{۲۵} - تنها عناصر ضد دولت از مواد انفجاری تعبیه شده استفاده مینمایند. این رقم در مقایسه با تلفات سال ۲۰۱۵ نه (۹) درصد کاهش را نشان می دهد.^{۲۶} از اول جنوری سال ۲۰۰۹، یوناما تلفات ۱۹۹۹۳ فرد ملکی (۶۸۶۱ کشته و ۱۳۱۳۲ زخمی) را در ۵۹۰۵ حمله ی مواد انفجاری تعبیه شده به ثبت رسانیده است.

در حالیکه ماموریت ملل متحد کاهش در رقم تلفات افراد ملکی از اثر مواد انفجاری تعبیه شده ی نوع کنترل از راه دور، مواد تعبیه شده در موتر بدون فرد انتحار کننده و مواد انفجاری تعبیه شده نوع مقناطیسی را به ثبت رسانیده است، اما تلفات افراد ملکی ناشی از انفجار مواد تعبیه شده فشاری و یا مواد انفجاری که توسط فشار پای قربانی فعال میگردد، چهار درصد در سال ۲۰۱۶ افزایش یافته است که باعث تلفات ۱۱۰۰ فرد ملکی (۴۷۳ کشته و ۶۲۷ زخمی) گردیده است^{۲۷} و این بیشتر از نیمی از تلفات افراد ملکی ناشی از چنین سلاح های غیرقانونی و غیرقابل تفکیک را

^{۲۴} یوناما تلفات ۴۵ فرد ملکی باقیمانده را قرار ذیل نسبت میدهد. (هیچ یک از آن بطور علنی ادعا نشده). شبکه حقانی تلفات چهارفرد ملکی (۱ کشته و ۳ زخمی)، حزب اسلامی تلفات هفت فرد ملکی (۷ زخمی)، لشکر طیبه تلفات چهار فرد ملکی (۴ کشته)، تحریک طالبان پاکستانی تلفات ۱۲ فرد ملکی (۸ کشته و ۴ زخمی) و تلفات ۱۸ فرد ملکی (۵ کشته و ۱۳ زخمی) به طور مشترک به طالبان و داعش در جنگ های زمینی نسبت داده شده است.

^{۲۵} ارقام تلفات ملکی از اثر مواد انفجاری تعبیه شده شامل تلفات افراد ملکی از اثر حملات انتحاری و پیچیده نمیگردد. (که دربرگیرنده حملات مواد انفجاری تعبیه شده میباشد) و یا قتل هدفمند توسط عناصر ضد دولت یا استفاده از مواد انفجاری تعبیه شده. این حادثات قسمت حملات انتحاری و پیچیده و قتل های هدفمند توسط عناصر ضد دولت که منجر به تلفات افراد ملکی گردیده اند، درج گردیده است. برای معلومات بیشتر به فصل مواد تعبیه شده ی انفجاری مراجعه نماید.

^{۲۶} در سال ۲۰۱۵، یوناما تلفات ۲،۳۷۵ فرد ملکی (۷۱۹ کشته و ۱۶۵۶ زخمی) را ناشی از مواد انفجاری تعبیه شده به ثبت رسانیده بود.

^{۲۷} در سال ۲۰۱۵، یوناما تلفات ۱۰،۵۸ فرد ملکی (۴۶۵ کشته و ۵۹۳ زخمی) را ناشی از مواد انفجاری تعبیه شده نوع فشاری، به ثبت رسانیده بود.

تشکیل می دهد. مواد تعبیه شده ی فشاری به شکلی طراحی شده است که توسط فرد قربانی فعال میگردد و هرکسی که روی آن قدم بگذارد - به شمول کودکان - و یا هر واسطه ای که از روی آن عبور کند، منفجر می شود. عناصر ضد دولت به جاسازی مواد انفجاری تعبیه شده نوع فشاری در مناطق عامه مانند سرکها، در داخل و یا اطراف دفاتر دولتی، بازارها و در مجاورت مکاتب و ایستادگاه های بس که بیشتر توسط غیرنظامیان استفاده می شود ادامه داده اند.

در سال ۲۰۱۶، یوناما بالاترین رقم تلفات افراد ملکی از اثر حملات انتحاری و پیچیده را از زمانیکه ثبت تلفات غیرنظامیان را به شکل سیستماتیک در سال ۲۰۰۹ آغاز نمود، به ثبت رسانیده است. تلفات ۱۹۶۳ فرد ملکی (۳۹۸ کشته و ۱۵۶۵ زخمی) ناشی از این تاکتیک ها یک افزایش هفت درصدی را در مقایسه به سال ۲۰۱۵ نشان میدهد.^{۲۸} حملات انتحاری و پیچیده سومین علت عمده ی تلفات افراد ملکی در سال ۲۰۱۶ باقی مانده و دومین علت عمده ی تلفات افراد ملکی نسبت داده شده به عناصر ضد دولت، و ۱۷ درصد کل تلفات افراد ملکی را سبب شده است.

تشدید تلاش ها توسط طالبان و سایر گروه های ضد دولت جهت بدست آوردن و یا حفظ اراضی منجر به افزایش تلفات افراد ملکی در جنگ های زمینی گردید. در سال ۲۰۱۶، یوناما تلفات ۱۴۶۹ فرد ملکی (۳۰۸ کشته و ۱۱۶۱ زخمی) در جریان جنگی های زمینی را به عناصر ضد دولت نسبت داد.

یوناما ۱۶ درصد کاهش را در تلفات افراد ملکی از اثر قتل های هدفمند توسط عناصر ضد دولت به ثبت رسانیده است - رقم این تلفات ۱۱۱۸ فرد ملکی (۵۷۴ کشته و ۵۴۴ زخمی) می باشد^{۲۹} - اما قتل های عمدی غیرنظامیان، به شمول کارمندان ملکی دولت، کارمندان معارف، کارمندان صحی، بزرگان قوم، کارمندان خیریه و ماین پاکی کماکان ادامه یافته است.^{۳۰} عناصر ضد دولت کارمندان ملکی دولت و غیرنظامیانی را که تصور می کردند از دولت حمایت میکنند، به شمول بزرگان مذهبی و محلی، مقامات قضایی، بزرگان قومی، افسران پولیس در جریان رخصتی و افرادی که از پروسه صلح حمایت می کردند، را هدف قرار داده و کشتند.

^{۲۸} در سال ۲۰۱۵، یوناما تلفات ۱۸۴۰ فرد ملکی (۳۰۸ کشته و ۱۵۳۲ زخمی) را ناشی از حملات انتحاری و پیچیده به ثبت رسانیده بود.

^{۲۹} در سال ۲۰۱۶، یوناما تلفات ۱۰۶ فرد ملکی (۸۱ کشته و ۲۵ زخمی) را ناشی از قتل های هدفمند و قصدی توسط نیروهای طرفدار دولت به ثبت رسانیده است. به فصل قتل های دیگر توسط نیروهای طرفدار دولت مراجعه نماید. در سال ۲۰۱۵، یوناما تلفات ۱۰۴۲۵ فرد ملکی (۸۵۳ کشته و ۵۷۲ زخمی) را ناشی از قتل های هدفمند به ثبت رسانیده بود که عناصر ضد دولت مسولیت ۹۴ درصد آنرا که شامل تلفات ۱،۳۳۷ فرد ملکی (۷۹۲ کشته و ۵۴۵ زخمی) میشد، داشتند.

^{۳۰} جهت دریافت تعریف یوناما از قتل های هدفمند به واژه نامه و باب قتل های هدفمند توسط عناصر ضد دولت که منجر به تلفات غیرنظامیان گردیده مراجعه نماید.

یوناما با نگرانی شدید به افزایش شش برابری در تلفات افراد ملکی از اثر حملات علیه عبادتگاه ها در سال ۲۰۱۶ اشاره می نماید. یوناما تلفات ۳۷۸ فرد ملکی (۸۷ کشته و ۲۹۱ زخمی) را در مقایسه به تلفات ۵۶ فرد ملکی (۴۲ کشته و ۱۴ زخمی) در سال ۲۰۱۵ به ثبت رسانیده است که این تلفات عمدتاً ناشی از حملات عمدی فرقه گرایانه علیه اقلیت مسلمان شیعه بوده است.

نیروهای طرفدار دولت

ضمن تمجید از تلاش های نیروهای نظامی ملی و بین المللی جهت کاهش زیان به افرادملکی، یوناما در سال ۲۰۱۶ تلفات ۲۷۲۸ فرد ملکی (۹۰۳ کشته و ۱۸۲۵ زخمی) را به نیروهای طرفدار دولت نسبت داده است، که این رقم ۲۴ درصد کل تلفات افراد ملکی را تشکیل داده و ۴۶ درصد افزایش نسبت به آمار سال ۲۰۱۵ را نشان میدهد. یوناما مسوولیت ۲۰ درصد کل تلفات افراد ملکی را به نیروهای امنیتی افغانستان، دو درصد را به نیروهای نظامی بین المللی و دو درصد را به ملیشه های مسلح طرفدار دولت نسبت میدهد.

در سال ۲۰۱۶، یوناما مشاهده نمود که افزایش حملات توسط عناصر ضد دولت و در نتیجه افزایش شمار عملیات های زمینی توسط نیروهای امنیتی افغانستان در افزایش کلی مرگ و مجروحیت افراد ملکی توسط نیروهای امنیتی افغانستان سهم داشته است. یوناما تلفات ۱۷۷۳ فرد ملکی (۴۸۲ کشته و ۱۲۹۱ زخمی) را به نیروهای امنیتی افغانستان در جریان عملیات های زمینی نسبت میدهد که در مقایسه با سال ۲۰۱۵، چهل درصد افزایش را نشان میدهد.^{۳۱} اکثریت تلفات افراد ملکی ناشی از استفاده از سلاح های انفجاری عمدتاً هاوان در مناطق پرجمعیت غیرنظامی بوده است.

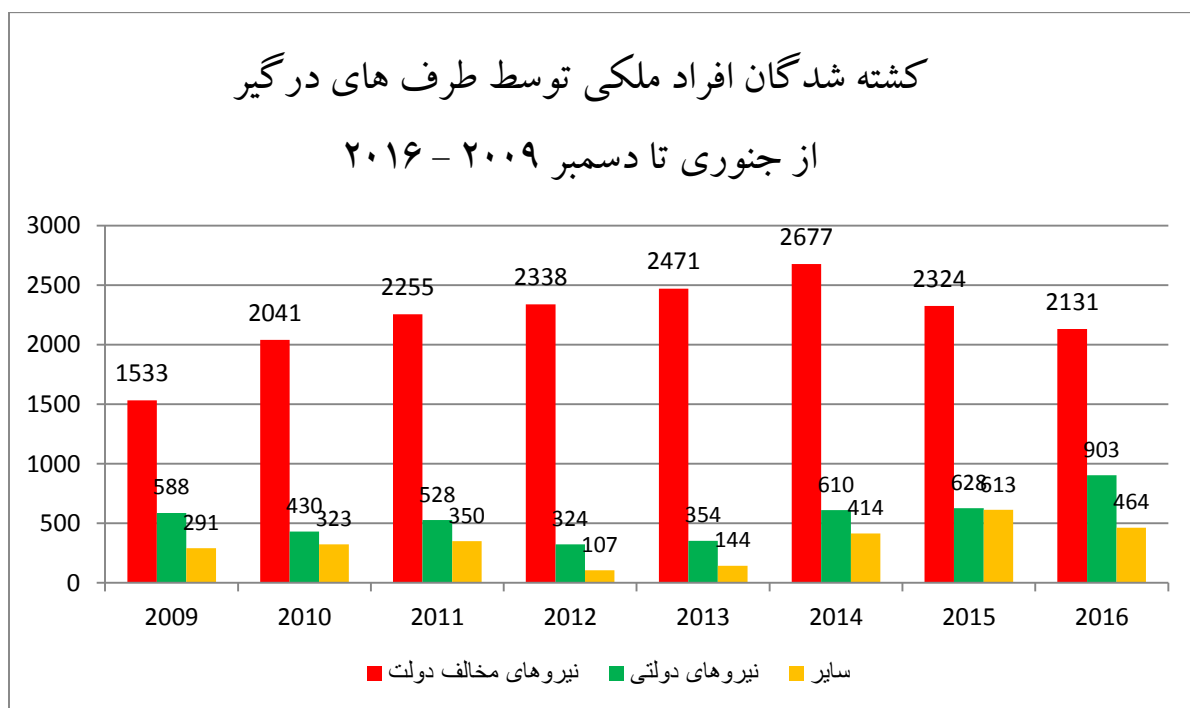
در سال ۲۰۱۶ بعد از درگیری های زمینی، عملیات های هوایی دومین عامل عمده تلفات افراد ملکی توسط نیروهای طرفدار دولت بوده است. در سال ۲۰۱۶، ماموریت ملل متحد بالاترین رقم تلفات غیرنظامیان را از اثر عملیات های هوایی از سال ۲۰۰۹ به اینطرف، به ثبت رسانیده است. حملات هوایی که توسط نیروهای بین المللی و نیروهای هوایی افغانستان انجام شد باعث تلفات ۵۹۰ فرد ملکی (۲۵۰ کشته و ۳۴۰ زخمی) گردید که تقریباً دوبرابر با رقم

^{۳۱} در سال ۲۰۱۵، یوناما تلفات ۱۲۶۴ فرد ملکی (۳۴۳ کشته و ۱۳۳ زخمی) را به نسبت درگیری های زمینی به ثبت رسانیده است.

ثبت شده سال ۲۰۱۵ می باشد.^{۳۲} زنان و اطفال ۵۲ درصد تلفات ناشی از عملیات های هوایی را تشکیل می دهند. افزایش چشمگیر تلفات افراد ملکی ناشی از حملات هوایی توسط نیروهای نظامی، نشان دهنده نیاز جدی به بازنگری مستمر معیارهای هدفگیری و اقدامات احتیاطی پیشگیرانه در عملیات های تهاجمی و تدافعی، می باشد.

مسئله ی افزایش میزان تلفات افراد ملکی توسط نیروهای طرفدار دولت در جریان عملیات های زمینی را میتوان با تصویب و اجرایی نمودن پالیسی ملی در مورد جلوگیری و کاهش تلفات افراد ملکی و همچنان از طریق امریه های تاکتیکی، آموزش و تمرینات هدف گیری توسط سلاح های غیرمستقیم و سلاح های انفجاری بر طرف نمود.

در سال ۲۰۱۶، یوناما تلفات ۱۸۵ فرد ملکی (۵۲ کشته و ۱۳۳ زخمی) را توسط گروه های مسلح طرفدار دولت را به ثبت رسانده که در مقایسه با سال ۲۰۱۵، چهل و دو درصد افزایش را نشان می دهد.^{۳۳} از زمانیکه یوناما به صورت سیستماتیک ارقام تلفات غیرنظامیان را ثبت مینماید، این بالاترین رقم تلفات افراد ملکی در یک سال توسط گروه های مسلح طرفدار دولت می باشد.

^{۳۲} در سال ۲۰۱۵، یوناما تلفات ۲۹۶ فرد ملکی (۱۴۹ کشته و ۱۴۷ زخمی) را در اثر عملیات های هوایی به ثبت رسانیده است. بنابراین تلفات افراد ملکی از اثر عملیات های هوایی در سال ۲۰۱۶ با مقایسه به سال ۲۰۱۵، ۹۹ درصد افزایش پیدا نموده است.

^{۳۳} در سال ۲۰۱۵، یوناما تلفات ۱۳۰ فرد ملکی (۴۸ کشته و ۸۲ زخمی) را از اثر فعالیت های گروه های مسلح طرفدار دولت، به ثبت رسانیده است.

ملاحظات در مورد تاثیر درگیری های مسلحانه بالای افراد ملکی در سال ۲۰۱۶

در سال ۲۰۱۶، ناامنی های ناشی از جنگ و خشونت، آسیب های شدیدی را به افراد ملکی به خصوص زنان و کودکان وارد نمود. تشدید درگیری های مسلحانه بین نیروهای طرفدار دولت و عناصر ضد دولت بخاطر به دست آوردن و یا از دست دادن مناطق منتج به میزان بلند آسیب به افرادملکی به شمول بلندترین رقم تلفات کودکان و رقم بی سابقه بیجاشدن افراد ملکی از سال ۲۰۰۹ به سو، گردیده است. در پانزدهمین سال جنگ جاری و طولانی بین دولت و طالبان، افغانستان همچنین ثبت تلفات افراد ملکی را از اثر درگیریهای زمینی، حملات انتحاری و پیچیده و مواد منفجر ناشده باقیمانده از جنگ، بر علاوه ی بلندترین رقم تلفات غیرنظامیان از اثر عملیتهای هوایی از سال ۲۰۰۹ به اینطرف، تجربه می نماید.

ادامه حملات علیه افراد ملکی و حملات تفکیف ناشده توسط عناصر ضد دولت به خصوص حملات با مواد تعبیه شده ی انفجاری و حملات انتحاری در مناطق پر جمعیت ملکی، غیر قانونی و قابل سرزنش بوده و در بسیاری موارد می تواند جرایم جنگی محسوب شود. لازم و ضروری است که عاملان این جرایم، هرکسی که باشند، در قبال چنین اعمالی پاسخگو قرار داده شوند.

با وجودیکه عناصر ضد دولت به طور عمده طالبان هنوز باعث تلفات اکثریت افراد ملکی میگردند، افزایش دوامدار تلفات افرادملکی توسط نیروهای طرفدار دولت نگران کننده است. آسیب دوامدار افراد ملکی توسط نیروهای طرفدار دولت، عمدتاً ناشی از استفاده این نیروها از سلاح های غیرمستقیم و یا سلاح های انفجاری مانند توپخانه، هاوان، راکت و نارنجک در جریان درگیری های زمینی بوده و همچنان ناشی از عملیات های هوایی توسط نیروهای هوایی افغانستان و نیروهای نظامی بین المللی میباشد.

افزایش قابل ملاحظه در کشتار و مجروحیت کودکان از اثر مواد منفجر ناشده باقیمانده از جنگ عواقب قابل پیشگیری مهمات باقی مانده از جنگ در میدان نبرد را نشان میدهد که طرفین درگیر پس از درگیری ها آنرا پاکسازی نکردند. در این زمینه، افغانستان که اخیراً به پروتوکول الحاقی پنجم مواد انفجاری باقیمانده از جنگ^{۳۴}

^{۳۴} وزیر خارجه افغانستان در ۱۵ جنوری سال ۲۰۱۷ یک سند الحاقیه را به امضا رسانید که در آن افغانستان به عضویت کنوانسیون ۱۹۸۰ در مورد استفاده از سلاح های متعارف و پروتوکول الحاقی ۱، ۲ که سال ۱۹۹۶ اصلاح شده بود، ۳، ۴ و ۵ در آمد. - یک کاپی از سند به یوناما رسیده است. وزارت امور خارجه اسناد مذکور را به تاریخ ۲۶ جولای در تطابق با تصویب کنوانسیون ها و پروتوکلهای آن به دفتر شورای امنیت سازمان ملل متحد تحویل داد. این معلومات در ماه جنوری سال ۲۰۱۷ از طریق ایمیل که بین یوناما، مرکز هماهنگی مین پاکی و وزارت امور خارجه تبادل شده بود دریافت گردید. به اساس این معلومات یوناما معتقد است که کنوانسیون و پروتوکولهای الحاقی آن از ۲۶ جنوری سال ۲۰۱۷ افغانستان را نیز در بر می گیرد.

مربوط کنوانسیون ۱۹۸۰ در مورد استفاده از سلاح های متعارف پیوسته است، اکنون باید تدابیر مستقیمی را روی دست بگیرد، تا اطمینان حاصل شود که مواد باقی مانده از جنگ در مناطق تحت کنترل دولت به شکل درست علامه گذاری، پاکسازی و یا منهدم می شوند.^{۳۵}

افزایش ظرفیت داعش/شاخه خراسان که مناطق فراتر از ساحات تحت حضور و نفوذ اش در زون شرق افغانستان را ضربه میزند، باعث تشدید جنگ و وخامت وضعیت امنیتی در آن منطقه شده است. ماهیت حملات انجام شده توسط داعش/شاخه خراسان نشان دهنده تلاش آنها برای گسترش درگیری های فرقه یی می باشد که سبب افزایش نگرانی ها در خصوص حفاظت افراد ملکی گردیده است. برعلاوه، خشونت و مقیاس تلفات افراد ملکی از اثر حملات توسط داعش/شاخه خراسان که در آن مسلمانان اقلیت شیعه هدف قرار گرفتند سبب نگرانی های جدی در مورد ارتکاب جنایات جنگی و جنایات علیه بشریت و تاثیرات گسترده ی این حوادث بالای حق آزادی مذهب و در مجموع محافظت از اقلیت ها شده است.

یوناما پیشرفت هائی را در رابطه به تعهدات اعلام شده ی دولت جهت کاهش تاثیرات جنگ بالای افراد ملکی از طریق تدوین پالیسی ملی جلوگیری و کاهش تلفات افراد ملکی مشاهده نموده است. یوناما تشکیل گروپ کاری به سطح ارشد را جهت رهبری گفتمان و حمایت از روند تدوین پالیسی ها جهت تقویت حمایت از افراد ملکی را ملاحظه نموده است. انتقال مسوولیت های مورد جلوگیری و کاهش تلفات افراد ملکی (سی ای ام بی) از ماموریت حمایت قاطع به دولت افغانستان باید سبب تشدید تلاش ها جهت استحکام تعهدات در زمینه حفاظت افراد ملکی گردد. این انتقال مسوولیت باید منتج به معرفی تدابیر عملی از سوی نیروهای امنیتی افغان در سطوح عملیاتی به منظور کاهش زیان ها به افراد ملکی در جریان عملیاتی های نظامی علیه عناصر مخالف دولت گردد.

چشم انداز صلح در سال ۲۰۱۷ محتمل به نظر نمی رسد. اگرچه امضای توافقنامه صلح بین دولت افغانستان و حزب اسلامی (گلبدین حکمتیار) در ماه جولای دلگرم کننده بود ولی گفتگوها با طالبان تا هنوز مثمر ثمر نبوده است. این توافقنامه صلح - که میتواند یک سند الگو برای گفتگو با طالبان باشد - معافیت های گسترده ی را برای حکمتیار و دیگر اعضای حزب اسلامی (گلبدین حکمتیار) اعطا نموده که می تواند باعث جلوگیری از تعقیب عدلی افرادی شود که ممکن است در قبال جرایم جنگی، قتل عام، جرایم علیه بشریت و دیگر موارد تخطی های حقوق بشری

^{۳۵} پروتوکول مواد باقی مانده از دوران جنگ (پروتکل به ارتباط کنوانسیون ۱۹۸۰ در مورد استفاده از سلاح های متعارف) ۲۸ نوامبر ۲۰۱۳، ماده ۲۳

مسئولیت حقوقی داشته باشند. این گونه عفو و بخشش ها در مغایرت با مکلفیت های دولت افغانستان تحت قوانین بین المللی و نیز در تضاد با نورم هائی قرار دارد که از سوی سازمان ملل متحد مد نظر گرفته می شود. علاوه براین، عفو گسترده معافیت از مجازات را تشویق نموده و میتواند تلاش ها برای یک صلح واقعی و پایدار و مصالحه را خدشه دار سازد. برعلاوه، در این توافق نامه صلح حقوق حقه ی قربانیان موارد نقض های جدی و صریح حقوق بشری و خانواده های آن قربانیان در زمینه دست یافتن به عدالت رعایت نشده است. یوناما تاکید مینماید که در مذاکرات صلح در هر سطحی که باشد، حفاظت از حقوق زنان باید مد نظر گرفته شود.

در حالیکه رقم تلفات افراد ملکی به سطح بی سابقه ی افزایش یافته است، ولی طرفین منازعه، به خصوص عناصر ضد دولت کماکان وسعت این تلفات را انکار مینماید.^{۳۶} اگرچه طرفین درگیری ها مسوولیت بعضی از رویداد های تلفات افرادملکی در نتیجه عملیات های نظامی را پذیرفته اند، ولی تعداد کثیری از این رویداد ها به خصوص آن رویداد هائی که به طالبان نسبت داده می شود، بدون پذیرفتن مسوولیت باقی مانده است. سطح تلفات افراد ملکی، بیجاشدن آنها و دیگر اشکال درد و رنج افراد ملکی احتمالاً در حد بالا باقی خواهد ماند، مگر اینکه تمام طرفین درگیر در جنگ تلاش های جدی جهت بازنگری و رسیدگی به پیامدهای عملیات های شان را روی دست گیرد.

نیاز به یک تعهد قوی از طرفین درگیر در منازعات مبنی بر اینکه مکلفیت های قانونی خود را جهت جلوگیری از کشتن و مجروحیت افراد ملکی رعایت نموده و اقدامات ضروری بیشتری را جهت حفاظت افغانهای ملکی روی دست می گیرند، وجود دارد. کاهش تلفات افراد ملکی و تقویت حفاظت از حقوق بشر باید سنگ بنای ثبات بهتر و تلاش ها در راستای صلح در افغانستان باشد.

^{۳۶} به عنوان کار همیشگی یوناما بطور روزمره قضایای مربوط به تلفات افراد ملکی و حوادث مهم را با طرفهای درگیر شریک می سازد

پیشنهادات

هیئت معاونت ملل متحد (یوناما) پیشنهادات ذیل را به طرف های درگیر در جنگ، به حمایت تلاشهای آنها در جهت محافظت افراد ملکی، جلوگیری از تلفات افراد ملکی و عملی نمودن مکلفیت های شان بر اساس حقوق بشر دوستانه بین المللی و حقوق بشر ارائه می دارد.

به عناصر مخالف دولت

مکلفیت ها بر اساس حقوق بشر دوستانه بین المللی

هدف قراردادن تمام افراد ملکی و اهداف ملکی به شمول مقامات دولتی، ژورنالیستان، مدافعین حقوق بشر، قضات و حارنوالان، مدد رسانان و محلات عبادی و فرهنگی به شکل عمدی باید متوقف گردد.

استفاده از تمام انواع مواد انفجاری تعبیه شده به شمول واسکت های انتحاری و خودروهای که مواد انفجاری در آن تعبیه شده در جریان حملات انتحاری و پیچیده، بخصوص بکار بردن این چنین وسایل بدون تفکیک و غیر متناسب در محلات تجمع افراد ملکی باید متوقف گردد. در ضمن مواد انفجاری تعبیه شده نوع فشاری و غیر مجاز نباید استفاده گردد.

شلیک خمپاره، راکیت و نارنجک از محلات مزدحم و در محلات مزدحم افراد ملکی متوقف گردد.

بیانیه های که توسط رهبری طالبان بر ممنوع قراردادن حملات علیه افراد ملکی و محلات مزدحم صادر شده است، تطبیق گردد. رهنمود های که به اعضای طالبان دستور میدهد تا از تلفات افراد ملکی جلوگیری و خود داری نمایند، عملی گردیده و نیز خط مشی محافظت افراد ملکی طالبان باید همگانی گردد.

حصول اطمینان از اینکه تمام امریه ها و دساتیر سازگار با حقوق بشر دوستانه بین المللی باشد. کسانیکه مرتکب حملات بدون تفکیک میشوند و هر عضو طالبان که افراد ملکی را هدف قرار داده، یا آنها را کشته و مجروح می سازند، مسؤل پنداشته شود؛ حصول اطمینان از اینکه عناصر مخالف دولت از مکاتب، کلنیک های صحی و بقیه مکان های محافظت شده بر اساس حقوق بشر دوستانه بین المللی استفاده نظامی نکند؛ همه ی حملات و تهدیدات

علیه کارمندان صحتی به شمول واکسیناتورهای فلج اطفال و کمپاین واکسیناسیون متوقف گردد. خودداری از هر عملی که مانع دسترسی حقوق افراد به عالیترین استاندارد های قابل حصول تعلیم و صحت میشود.

تمام موانع فرار روی آزادی های قانونی زنان و دختران جهت دسترسی آنان به تعلیم، صحت و کار زمانیکه این موانع هیچ مبنای قانونی و شرعی ندارند، به شکل فوری برچیده شود. اعمال مجازات بر مبنای ساختار های عدالت موازی به شکل فوری متوقف گردد.

به حکومت افغانستان

استفاده غیر مستقیم خمپاره ها، راکت ها، نارنجک ها و اسلحه ی دیگر، و حملات هوای در محلات مزدحم ملکی متوقف گردد. رهنمودهای تاکتیکی، مقررات جنگی و روش های دیگر در ارتباط استفاده از اسلحه ی انفجاری و هوا پیمای نظامی توسعه و تطبیق گردد.

پالیسی ملی راجع به ممنوعیت و کاهش تلفات افراد ملکی اتخاذ و تطبیق گردد؛ پلان کاری که شامل اهداف مشخص و تدابیر بیشتری باشد تا از تلفات افراد ملکی در جنگ جلوگیری بعمل آورد نهائی گردد؛ از ایجاد یک نهاد اختصاصی در چوکات حکومت جهت بررسی تمام رویداد های ناشی از برخورد مسلحانه که به افراد ملکی آسیب می رساند اطمینان حاصل گردد.

تمام گروه های مسلح غیر مسؤل، ملیشه ها و حرکت های خود جوش مردمی منحل و خلع سلاح گردد. استفاده از نیروهای غیرمنظم، ملیشه ها و گروه های مسلح در عملیات های نیروی های امنیتی افغان متوقف گردد.

حصول اطمینان از اینکه به تمام اتهامات نقض حقوق بشر دوستانه بین المللی، قواعد حقوق بشر بین المللی و نقض حقوق بشر تحقیق بعمل آید، به شمول نقض حقوق زنان توسط نیروهای امنیتی افغان و گروه های مسلح طرفدار حکومت؛ آنهای که مسؤل پنداشته میشود بر اساس قوانین افغانستان و مقررات بین المللی مورد تعقیب عدلی و مجازات قرار گیرد.

پلان عملی برای تطبیق پروتوکول ۷ کنوانسیون ۱۹۸۰ در مورد جنگ افزار های متعارف اتخاذ گردد؛ از اقدامات مؤثر جهت کاهش خطرات و تأثیرات مواد انفجاری باقی مانده از جنگ اطمینان حاصل گردد. ظرفیت های ملی و اختصاص منابع برای تطبیق پلان عملی جهت پاکسازی مناطق آسیب دیده از مواد انفجاری تقویت گردد.

از اجرای حق جبران خساره به تمام قربانیان نقض جدی حقوق بشر دوستانه بین المللی و نقض جدی قواعد حقوق بشر بین المللی از طریق دسترسی مؤثر به عدالت، پرداخت غرامت به شمول اعاده حیثیت، جبران خساره، توان بخشی و تضمین های عدم تکرار (خشونت) و دسترسی به معلومات مرتبط به نقض حقوق بشر و مکانیزم غرامت بدون تبعیض در هر زمینه به شمول جنسیت و ملیت اطمینان حاصل گردد.

اولویت بیشتر به توسعه ظرفیت نیروهای امنیتی افغان جهت کنترل و اتخاذ اقدامات مؤثر عملیات های ضد مواد انفجاری تعبیه شده، خنثی کردن مواد انفجاری تعبیه شده به شمول بهره برداری^{۳۷} از تمام منابع مؤثری که تطبیق کامل استراتژی ملی ضد مواد انفجاری تعبیه شده را تضمین کند، تداوم یابد.

از احترام گذاشتن به کلینیک های صحتی، کارمندان صحتی و وسایط نقلیه طبی به عنوان نهادها و تأسیسات بی طرف و مدد رسان و از دسترسی تمام مردم افغانستان به عالیترین معیار های تعلیمی و صحتی اطمینان حاصل گردد.

به نیروهای مسلح بین المللی

از دولت افغانستان در راستای تطبیق پالیسی ملی برای کاهش تلفات افراد ملکی در هنگام جنگ و انکشاف پلان عملی مناسب که شامل اهداف مشخص کاهش تلفات افراد ملکی در هنگام نبرد باشد، حمایت صورت گیرد.

---

^{۳۷} استحصال مواد تعبیه شده ی انفجاری، پروسه ای شناسایی، جمع آوری، پروسیس و پخش معلومات و مواد است که از ساحه انفجار مواد تعبیه شده بدست میاید تا در راستای اقدامات تعقیبی استخباراتی، تقویه روند مبارزه با روش جا سازی مواد تعبیه شده ای انفجاری، کاهش دادن منابع شورشیان و برای حمایت از پیگیری عدلی بکار گرفته شود. این بهره برداری شامل حفظ و نگهداشت، شناسایی و بازیافت اجزاء مواد تعبیه شده ای انفجاری بخاطر آزمایش های تخنیکی، طب عدلی و بایومتریک میباشد که توسط نهادهای مجاز و متخصص اجرا میگردد. بهره برداری از مواد تعبیه شده ای انفجاری یکی از اجزاء مؤثر و با دوام تدابیر مبارزه با مواد تعبیه شده ای انفجاری میباشد.

فراهم سازی آموزش، منابع و حمایت های لازم برای نیروهای مسلح افغانستان پس از ۲۰۱۶ باید ادامه داشته باشد. این حمایت ها در عرصه های پالیسی و عملیاتی و همچنان در سطح تاکتیک ادامه یابد؛ البته با در نظر داشت پروتکل های مناسب و آموزش برای کاهش تلفات افراد ملکی در ارتباط با استفاده غیر مستقیم از سلاح و طیارات جنگی بخاطر رعایت الزامات حقوق بشردوستانه بین المللی.

ادامه حمایت نیروهای امنیتی افغان در رهبری، کنترل و اجرای عملیات های مؤثر ضد مواد انفجاری تعبیه شده و خنثی سازی آن، بشمول استحصال مواد تعبیه شده ی انفجاری در ۲۰۱۷ و پس از آن.

اقدامات و تحقیقات شفاف بعد از عملیات و بدنبال ادعای تلفات افراد ملکی در عملیات های که نیروهای بین المللی دخیل اند؛ بشمول نیروهای امنیتی و استخباراتی، با توجه ویژه بر عملیات های هوایی و کشفی بخاطر بهترسازی اقدامات عملیاتی و مسؤلیت پذیری، صورت گیرد. همچنان بخاطر مطمئن شدن از اینکه عملیات ها با در نظر داشت الزامات حقوق بشردوستانه بین المللی و قواعد حقوق بشر بین المللی اجرا شده است و اطمینان از اینکه قربانیان و بازماندگان غرامت دریافت میکنند، اقدامات مناسب مد نظر گرفته شود.

کشته شدگان و مجروحین افراد ملکی بر اساس زون

از جنوری تا دسامبر ۲۰۰۹ - ۲۰۱۶

